

Nieuwsbrief

Nummer 7, april 2023

PIJLEN deze en die en dit en dat

Hoe vaak horen we anderstaligen niet zeggen *die meisje* of *die bord*?

Kun je dit afleren, dan wel: Kun je dit voorkomen? Jazeker.

Wat?

De aanwijzende voornaamwoorden zijn *deze* en *dit* en *die* en *dat*.

Maar **welk aanwijzend voornaamwoord** je gebruikt hangt samen met **het lidwoord**.

Daarom dien je als leerkracht **eerst** de **lidwoorden** aan te leren.

Dat kan bij alle thematafels, afbeeldingen, woordkaarten, enzovoort.

De meeste voorwerpen, mensen en dieren krijgen als enkelvoudig zelfstandig naamwoord het lidwoord *de*. Het lidwoord *het* vormt de uitzondering. Die moeten anderstaligen dan ook apart leren. Om dit visueel te maken, stickeren we alle voorwerpen of afbeeldingen die het lidwoord *het* hebben, met een oranje-rode sticker. Zie ook weer Zien is snappen, blz.22-26.

Het lidwoord *het* spreek je uit als:

't NIET het!

Als de leerlingen het woord *die* beginnen te gebruiken, weet je als leerkracht dat het tijd wordt om de aanwijzende voornaamwoorden aan te leren.

In *Zien is snappen* leggen we eerst uit wat het verschil is tussen *deze* en *dit* en *die* en *dat*.

Een en nader hangt natuurlijk samen met het lidwoord: de-deze-die en het-dit-dat.

De betekenis is de **relatieve afstand** van de spreker tot het voorwerp, mens of dier: dichtbij de spreker is *deze* en *dit*, verder weg ivan de spreker s *die* en *dat*. Het voorwerp, dier of mens blijven dezelfde, alleen de afstand tussen deze laatste en de spreker verandert.

Voor het aanleren van de aanwijzende voornaamwoorden: zie *Zien is snappen*, blz. 64 en

verder.

Hoe te oefenen met de pijlen?

Hebt u voorwerpen met het lidwoord **het** (spreek uit 't) gestickerd in de klas(en in de school) ? Kennen de leerlingen de zelfstandige naamwoorden voor de voorwerpen in het Nederlands?

Individueel

Geef dan de leerling één korte pijl met **deze** (voorkant)

Nu kan de leerling in zijn eentje allerlei voorwerpen (enkelvoud) benoemen met een kleine afstand.

Ziet hij een **rode sticker** (op het raam, op het bord, op het stopcontact) dan **draait** hij **de pijl** om: **dit**:

dit raam, dit bord, dit stopcontact (achterkant)

Geef hem dan de lange pijl. Nu moet de leerling meer afstand houden. Dan benoemt hij alle de-voorwerpen(enkelvoud) met **die** en alle **het**-voorwerpen (enkelvoud), de pijl wordt omgedraaid, met **dat**.

voorkant

achterkant

In tweetallen

Geef een leerling de deze-dit pijl en de andere leerling de die-dat pijl.
Laat ze allerlei de-voorwerpen (enkelvoud) gezamenlijk benoemen met de pijlen.

deze tafel die tafel
 en draaien de pijlen om een **het**-voorwerp (enkelvoud):

dit glas, dat glas

Bij alle **thematafels** kunt u de leerlingen de pijlen gebruiken om de aanwijzend voornaamwoorden te oefenen.

dit dichtbij en **dat** veraf

deze dichtbij en **die** veraf

De pijlen kunt u bestellen via de website www.watenhoe-nt2.nl

Veel succes, Josée Coenen